NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid vetat? Horatius.

NOMMER 31. 'S BOSCH. DINGSDAG 12 MAART 1839.

Kerkelyke Staat.

ROME, 18 *February.*

De heilige Vader heeft tot secretaris van de congregatie der aflaten en reliquien benoemd de heer *Lodewyk Tivoli*, aartsbisschop van Athène.

— Den 6 dezer is te Cesena, na de heilige sacramenten der H. Kerk te hebben ontvangen, overleden de graaf *Scipio Chiaramonti*, neef van Paus *Pius VII*, hij was 58 jaren oud.

— Den 9 dezer is in de kerk van den heiligen *Petrus* voor de rust der ziel van Paus *Leo XII* een dienst gecelebreerd, waarin de heilige Vader tegenwoordig was.

Engeland.

LONDEN, 5 *Maart.*

Het huis der gemeenten beraadslaagt nog over de bill ter demping van de onlusten in Ierland, zonder dat men nog tot de eerste lezing gekomen is.

— De kolonel *Campbell*, is door onze regering naar Alexandrie gezonden, om *Mehemed ali* tot het sluiten van den vrede met den Sultan te helpen bewegen.

— Graaf *Pozzo di Borgo*, welke op een verlrek staat naar Parijs, heeft gisteren afscheids-bezoeken afgelegd. Op den middag bij lord *Grey* geroepen zijnde, heeft hij met dien minister eene lange conferentie gehad.

— De nederlandsche gezant, baron *van Zuylen*, heeft gisteren met lord *Palmerston* gearbeid. Het dagblad van den minister *Palmerston* zegt, dat de toon en de inhoud van het antwoord der nederlandsche regering op de nota van 14 februarij niet gunstiger zijn voor de afdoening dan vorige mededeelingen, doch dat de aangekondigde komst van den heer *Dedel* hoop geeft op eene schikking. — Intusschen worden de gisteren uit Holland ontvangene berigten (inhoudende het bedoelde antwoord der nederlandsche regering en de verdere mededeeling van den minister van buitenlandsche zaken aan de staten-generaal) beschouwd als van eenen stellig gunstigen aard te zijn; en hebben dezelve heden de fondsen aanmerkelijk doen rijzen.

— Twaalf der dikste en oudste boomen van het park de *St. James* zijn door den storm-wind, welke onlangs gewoed heeft, ontworteld geworden. Dezelve waren in het eerste jaar der regering van *Jacobus I* geplant.

Frankryk.

PARYS, 7 *Maart.*

In weerwil der verdediging van den heer *Berryer*, is de verantwoordelijke redacteur der *Gazette de France* schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde misdaad, en verweezen tot eene gevangenisstraf van zes maanden, en eene boete van duizend franken. De redacteur van den *National*, tegen wien eene dergelijke aanklagt bestond, heeft zich onmiddellijk na de uitspraak van dit arrest, uit de gehoorzaal verwijderd, en is alzoo bij verstek veroordeeld.

— Het *Journal de la Guyenne* van den 1 maart meldt, dat dagen te voren, de geneesheer *Gintrac* wederom te Blaye geroepen was; dit dagblad spreekt al de valsche geruchten, die in omloop gebragt werden, tegen.

— De departementale raad van het eiland Corsika heeft besloten, op eene der openbare pleinen te Ajaccio een standbeeld van *Napoleon* op te rigten.

— Volgens berigten van Madrid van den 26 der vorige maand was de gezondheidstoestand van den Koning zeer voordeelig, en durfde men hopen op een volkomen herstel. De gemagtigde partij, die zich rondom de Koningin vereenigd had, had daardoor meer vertrouwen op de toekomst verkregen.

— De Koning van Spanje heeft eene ligting van 25,000 man bevolen, om de militairen, welke binnen dienst volbragt hebben, te vervangen, en het leger op den voet van vrede te handhaven.

— De prinses *Bagration* heeft van het russische gouvernement op nieuw bevel bekomen om Frankrijk te verlaten, op straffe van hare goederen verbeurd verklaard te zien.

— De dagbladen hebben gesproken van eene brève van den Paus, gerigt aan *Lodewyk Filips*, en hebben deze brève genaamd eene soort van vermaningsschrift (*Monitoire*), om den vorst, aan de zeden van alle schismatieke instelling, te keer te gaan; zij hebben verondersteld dat deze brève aanleiding tot gesprekken en uitleggingen op de Tuillerien had gegeven; doch niets van dit alles is waar. (*Ami.*)

— Volgens het rapport der commissie van petitien, is het totaal der ziekenuitbegeschreven aan den invloed der cholera geschat op 95,000 personen van allen ouderdom en kunne. De bij de administratie bekende overledenen bedragen 95,000, waarvan 21,531 in het departement der Seine.

— Op den 26 februarij jl. is, op bevel van de hoog-eerw. heeren de vikarissen-generaal van Besançon, een plegtige lykdienst voor de rust der ziel van Mgr. den aartsbisschop kardinaal *de Rohan* in de hoofdkerk, en de volgende dagen in de vijf parochien dier stad gezongen; in de andere parochien van het bisdom heeft de dienst plaats moeten hebben na het ontvangen van het mandement van de genoemde vikarissen-generaal, voor het overlijden van den aartsbisschop.

De benoeming van Mgr. den aartsbisschop van Montauban tot het aartsbisdom van Besançon wordt bevestigd. De abbé *Yvesillac*, vikaris-generaal van Mgr. den aartsbisschop van Bordeaux, is tot dien zetel van Montauban benoemd.

— In den nacht van den 22 op den 23 februarij is de kerk van Saint Georges-sur-Fontaine-le-Bourg (beneden Seine), welke reeds door het tempeest van den 15 hevig in beweging was gebragt, geheel door den storm ingestort, het sakristij alleen is ongeschonden gebleven.

— Een brand, door eenen hevigen wind begunstigd, heeft een gedeelte der stad St. Polton, tusschen Lunel en Vienne, vernield; 150 huizen zijn een prooi der vlammen geworden.

— Op Zondag den 24 februarij jl. des morgens ten 5 uren is de bisschop op het kasteel van Löhlen en Melin, toebehorende aan den heer *Eugenius Marcellus*, die hetzelve sedert dat het herstelt is, voor de eerste reis bewoonde, geslagen.

Het paviljoen, waarin de heer *Marcellus* sliep, viel bijna in duigen en men dacht dat gezegde heer onder de puinen begraven lag, doch weldra vertoonde hij zich aan zijn volk om het gerust te stellen; zijn aangezigt was bebloed om eenige kwetsuren, welke de donder hem had toegebragt; een zijner knechts is geweldig van zijn bed opgenomen en tegen den grond geworpen. De bisschop heeft in het gebouw zeer zonderlinge sporen van zijne beweging, die aller geweldigst geweest te, nagelaten.

— Men weet dat de schoone kerk van Brou, bij Burg en Bresse, opgerigt door *Margaretha* van Oostenrijk, gemalin van *Philibert II*, hertog van Savoije, volgens den wil van *Margaretha* van Bourbon, eerste echtgenoote van *Philibert II*, in prachtige praalgraven de overblijfsels van deze twee prinsessen en van *Philibert* bevat; de Koning van Sardinie heeft in die kerk de gebeden voor zijne godvruchtige voorouders willen doen herleven en jaargetijden gesticht voor den vorst en de beide prinsessen die aldaar rusten; eenige jaren geleden heeft men vernomen, dat het klooster der Augustijnen van Brou en de kerk door den bissohop van Belley, die aldaar zijn seminarie gevestigd had, waren gekocht; de kerk in 1511 aangelegd, werd in 1536 voltooid; het is een groot en schoon gebouw met drie beuken uitmakende een latijnsch kruis, hetwelk gelukkiglijk gedurende de omwenteling is bewaard gebleven, terwijl de ornamenten niet beschadigd zijn.

— Vele St. Simonisten zijn naar Geneve vertrokken, alwaar zij de straten doorloopen en op de openbare plaatsen prediken.

— De heer *Matuschewitz* zal in den loop dezer maand wederom naar Petersburg vertrekken; hij is nagenoeg drie jaren te Londen als minister plenipotentiaris geweest.

— Liberale dagbladen halen met lof het testament aan van eenen Jood, *August Bernheim* genaamd, neef van den heer *Dreyfus*, fabrikeur van lakens te Metz. *August* was onderwijzer in dat huis en is, in den ouderdom van 32 jaren ten gevolgen van eene slepende ziekte, overleden; bij zijn testament vermaakt hij 450 fr. rente aan het israëlitische gasthuis en zoo veel aan het hospitaal van goeden bijstand; 100 fr. rente aan het genootschap ter aanmoediging der kunsten en handwerken onder de Joden; even zoo veel aan de armen van Menden-

Bagnenthal (Boven-Rijn), zijn vaderland; 1000 fr. om aan de arme Joden van Metz te worden uitgedeeld en even zoo veel om te worden rondgedeeld aan de armen van den israëlitischen godsdienst derzelfde stad. Men voegt er bij, dat deze legaten ten naasten bij het vermogen van den testateur uitmaken. Wij twijfelen niet of zijne bedoelingen zullen geëerbiedigd zijn. Maar indien *August Bernheim*, in plaats van Jood te zijn, katholijk geweest was, en dan zoo zijn geheele vermogen aan gestichten van godsvrucht en liefde had gelegateerd, twijfelen wij ook niet of de dagbladen zouden tegen beschikkingen ten nadeele der familie van den overledenen, zijn opgestaan, en aangevoerd hebben, dat er inbreuking in eens anders regt bestond en dat men een soodanig testament moest vernietigen; en er zijn wezenlijk onderscheidene dergelijke testamenten om dergelijke beweegredenen geannulleerd.

— Den 6 maart waren de fondsen genoteerd: de 5 perCt. kont. 104,80; op tijd 105,10; de 3 perCt. kont. 77,80; op tijd 79,05; Nap. renten kont. en op tijd 91,35; Sp. perpet. 70 kont.; 70 ¼ op tijd; Cortes 13.

Belgie.

BRUSSEL, 7 *Maart*.

Aan de order was bij de afgevaardigden, in hunne zitting van gisteren, de discussie over dezelver budget en die over een ontwerp op de barrièren. Aan het eerste de voorkeur gegeven zijnde, werd, op verzoek van een tiental leden, besloten het budget der kamer in geheim comité te behandelen; doch in weerwil daarvan deelen onze bladen het daarin verhandelde reeds mede. Door den heer *Dumortier* waren namelijk in gemeld budget, dat 360,000 franken bedraagt, eenige verbeteringen voorgeslagen, en had hij onder anderen den wensch geuit, dat de kamer, in haar lokaal, een eigene drukkerij mogt bezitten; zulks werd door de heeren *Lebeau* en *A. Rodenbach* ondersteund, terwijl de laatste bovendien vermeende, dat de normale drukkerij daarbij hijzonder zou geschikt zijn. — In deze zelfde zitting werd door den minister van binnenlandsche zaken een wetontwerp, betreffende de granen, op het bureau nedergelegd.

— Naar men verzekert heeft de centrale sectie zich thans met den minister van oorlog genoegzaam over deszelfs budget verstaan, dat op morgen of overmorgen deswegens bij de kamer rapport kan worden uitgebragt. De voorgestelde en toegegeven reductien zouden bijna zes millioenen franken beloopen.

Bij den senaat is het ontwerp op de branderijen ingekomen, die tot deszelfs onderzoek eene commissie benoemd heeft.

— Bij een besluit van den 5 deser gedagteekend, is, op het voorstel van den minister-directeur van oorlog en den raad van ministers gehoord, den staat van beleg der stad Gent ingelijks opgeheven, en het besluit van 22 october 1831, denzelven daarstellende ingetrokken. De *Messager de Gand* laat, na zijne mededeeling van het besluit deze weinige regelen volgen: «Eindelijk is de ban, waarin de stad Gent door den heer de *Brouckere* was geslagen, de ban, dien hij plegtig gezworen had te bestendigen, voor den wil van een eerlijk man, verdwenen. Wij zijn aan eenen vreemdeling onze bevrijding verschuldigd, de veroorzakers van het kwaad zijn het niet eens, die hetzelve weder goed maken: wij zijn tevreden daarover. Onze verachting en haat mogen in vollen nadruk blijven voortduren en niet verzwakt worden door den minsten zweem van erkentelijkheid.»

— Ten gevolge van een besluit, door het provisioneel gouvernement in der tijd genomen en in het verleden jaar zoo wel als nu wederom bekrachtigd, wordt eene jaarlijksche som van 227,892 fr. en 16 c. als pensioenen toegestaan aan de slagtoffers of de betrekkingen der genen, die zich in de revolutiedagen bijzonder onderscheiden hebben. Deze som vindt zich verdeeld onder 209 weduwen, 347 kinderen van weduwen, 108 vaders en moeders, 191 zwaar gekwetsten en 67 weezen, in het geheel 922 gepensioneerden. De stad Brussel alleen deelt voor eene som van ruim 122,000 fr. in de pensioenen.

— De abbé *Vico*, pastoor van de kerk St. Margaretha te Luik, die geweigerd had zich aan zijnen bisschop te onderwerpen, en die sich in zijne pastorij, in weerwil van een interdict had staande gehouden, is bij zich zelve terug gekomen, en heeft zich aan dien prelaat onderworpen. De vrienden van orde en godsdienst zullen elkander geluk wenschen met dit besluit over eene zaak, die zoo vele stoornissen heeft te weeg gebragt.

— Onze chef van den staf, de generaal *Desgres*, van den majoor der genie *Dessin* vergezeld, vertrekt heden ter inspectie naar de grenzen van Zeeuwsch-Vlaanderen.

— De aanbesteding van fouragien voor het leger, welke gisteren moest plaats hebben, is niet door gegaan, uit hoofde van de te lage inschrijvingen.

— De zesde divisie van ons leger of die van de Vlaanderen, waarover de generaal *Magnan* thans bevel voert, is tegenwoordig als volgt gekantonneerd: de 1ste halve brigade, zijnde brusselsche en luiksche burgerwachten, te Bonchante, Isabelle-Shus, Zelzate en Meldegem; de 2de halve brigade, zijnde vlaamsche burgerwachten, te Ostende, Nieuwpoort en een bataljon aan het Hazegras; de partijgangers te Assenede; — de 1ste halve brigade linietroepen, zijnde 5 bat. van de 5de, 9de 11de regementen te Brugge; de 2de halve brigade linietroepen, zijnde 5 bat. van de 6de, 8ste en 12de reg. te Gent.

Van den 9.

H. M. de Koningin der Franschen, benevens de hertog van Orleans en prinses *Maria* zijn gisteren namiddag te Brussel aangekomen. De Koning en Koningin waren haar een eind wegs buiten de stad te gemoet gereden. Een aantal huizen in de Magdalene straat en op den Hofberg waren met vlaggen versierd. De jagers van *Chasteler* stonden aan de Anderlechtsche poort geschaard; de gekwetste van September en het fransche gekwetsten van het beleg der citadel langs den weg dien de stoet passeren moest; een detachement guides strekte tot geleide.

— De afgevaardigden hebben gisteren hunne beraadslagingen over het ontwerp op de barrièren voortgezet. — De heer *Tiecken de Terhoven* gaf zijn verlangen te kennen, dat het, door den minister van binnenlandsche zaken eergisteren aangeboden ontwerp, de granen betreffende, na voorafgaand [illegible] middellijk na afloop der tegenwoordige discussie moge behandeld worden, ten einde [illegible] de intrekking der bepalingen van het provisioneel gouvernement van 21 october en 25 november 1830, den uit- en doorvoer van granen verbiedende, voorgesteld, en den in-, uit- en doorvoer, volgens een nieuw tarief, aan de betaling van lage regten, immers voor zooveel den uit- en doorvoer, als de in 1830 bestaande nabij komende, onderworpen, het bestuur overigens het regt zich voorbehoudende, naar gelang der omstandigheden, waarin het land tusschen deze en de volgende zitting der kamers zich mogt bevinden, het regt op den uitvoer te verhoogen of dien zelfs geheel te verbieden.

— Onze gezant te Weenen, de baron *de Loe*, is dezer dagen tot officier van het legioen van eer benoemd geworden.

— Uit Gent schrijft men, dat de generaal *Renin*, onze oorlogsminister, gisteren of heden aldaar gaande is, om er de troepen in oogenschouw te nemen.

Mgr. *Joannes Franciscus van de Velde*, bisschop van Gent, heeft aan zijn bisdom de bevordering van den heer *Boussen* tot de bisschoppelijke waardigheid aangekondigd, en zulks bij eenen herderlijken brief van den 20 januarij; die van den volgenden inhoud is:

«Wij hebben het geluk u, onze zeer beminde Broeders, met een levendig gevoel van blijdschap en tevredenheid aan te kondigen, dat onze verlangens en onze wenschen eindelijk een begin van uitvoering hebben gekregen.

«Ons aller H. V. Paus *Gregorius* [illegible] bisdom en het groot getal geloovigen, die daaronder behooren, kennende, heeft in zijne hooge wijsheid begrepen, dat het nuttig was ons eenen medehelper in onderscheidenheid te geven, voor het gedeelte onzes bisdoms, hetwelk zich in West-Vlaanderen uitstrekt, tot dat het, zoo als wij hopen, niet ver meer af zijnde tijdstip, dat dit bisdom van Brugge voor deze provincie zal zijn opgerigt.

«Tot dat einde heeft de Paus, op den 17 december van het laatst verlopen jaar, den zeer eerw. heer *Franciscus René Boussen*, kanunnik onzer kathedrale kerk en synodaal examinator van ons bisdom, tot de waardigheid van bisschop van ptolemaïs verheven. Die prelaat zal in het midden van u zijn verblijf houden, voorzien van alle noodige magt, om het bisschoppelijk gezag, even als of hij reeds bisschop van Brugge was, onder u uitteoefenen, zoodat het verschil alleen in den naam zal bestaan.

«Wij achten het onnoodig, Z. G. B., om over de deugden en verheven hoedanigheden van Z. H. E. uit te weiden, om hem uwe achting en uwen eerbied in dien verkrijgen. Eene ondervinding van meer dan vijf en twintig jaren van de zaken des bisdoms, een uitnemend gedrag in de hachelijkste omstandigheden, eene kennis der geestelijkheid, hebben zijne verkiezing door meerderheid, die meldakt, doen toegejuicht worden, en zeggen meer dan alle lofuitingen, welke wij hem zouden kunnen toezwaaijen, maar welke zijne zedigheid uit verbiedt.

«Ons blijft slechts over u te melden en zoo veel noodig te bevelen u voortaan tot Z. H. E. *Monseigneur Mons Boussen* te wenden, residerende te Brugge, wegens alle aangelegenheden het bisdom betreffende en hem uwen eerbied en uwe gehoorzaamheid te betoonen, als aan uwen geestelijken Vader en uwen herder, opdat die prelaat, welks tegen zijnen zin eenen zoo verschrikkelijken last, uit gehoorzaamheid, voor uw welzijn en uwe zaligheid, op zich neemt, denzelven met blijdschap en niet met tranen moge dragen.»

KORTE LEVENSSCHETS.

Een geestelijke, die misschien de oudste der belgische geestelijkheid was, de heer *Joseph Forgeur*, grootvikaris van Mechelen, is in den avond van den 5 februarij in die stad overleden. Hij was den 7 october 1744 te Luik geboren en hij gevolg hij zijn ouderdom meer dan 91 jaren oud. Hij heeft zijne studien verrigt op de universiteit van Leuven, in het collegie van de Lelie, en verkreeg in het jaar 1763, in eene vermaarde school den titel van *Primus* in de filosofie, eenen titel, aan welken eerbewijzen en voorregten verbonden waren. Hij kreeg vervolgens den graad van baccalaureus in de godgeleerdheid en werd in het

jaar 1771 hoogleeraar in de wijsbegeerte in het colegie van Lelie. Tot kanunnik der kathedrale kerk van Antwerpen benoemd zijnde, onderwees hij de godgeleerdheid in het seminarie; gedurende het openstaan van den bisschoppelijken stoel benoemde het kapittel hem tot eenen der groot-vikarissen. Het bisdom van Antwerpen vervallen zijnde door het concordaat van 1801, werd de heer *Forgeur* tot groot-vikaris van Mechelen benoemd, en hij vervulde de werkzaamheden daarvan onder de verschillende aartsbisschoppen en gedurende het openstaan van den aartsbisschoppelijken zetel. Zijne hooge jaren hadden hem de juistheid van zijn oordeel niet doen verliezen en hij genoot tot aan zijn einde zoowel het vertrouwen als de achting der geestelijkheid. — Hij was in 1817 een der onderteekenaars van de klagten, door de bisschoppen en groot-vikarissen van België aan Koning *Willem* geaddresseerd. Zijne priesterlijke deugden waren voorts niet minder opmerkelijk dan zijne bekwaamheid. Hij is te midden zijner zwakheden, welke hij met kalmte en gelatenheid heeft verdragen, langzaam gestorven.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, 11 *Maart.*

Burgemeester en wethouders dezer stad hebben bekend gemaakt, aan de lotelingen voor de nationale militie dezer gemeente van dit jaar, dat de tweede zitting van den militie raad, bestemd tot het onderzoeken der door hun ingediende reclames en omtrent dezelven eene definitive beslissing te nemen, bepaald is op maandag den 18 maart aanstaande, ten stadhuize, des morgens ten tien ure.

En hebben wijders doen weten, dat de belanghebbenden zich voortaan niet op het ontvangen eener afzonderlijke oproeping moeten verlaten, maar ook zonder individuele oproeping, indien zij eenige reclames hebben in te brengen, zullen moeten verschijnen.

— Bij besluit van Z. M. van den 27 februarij ll., no. 75, zijn wederom een aantal officieren bij de schutterijen van onderscheidene provincien benoemd en aangesteld.

— Het heeft Z. M., bij kabinets-rescript van 19 februarij 1833, N°. 65 behaagd, om, gebruik makende van het voorbehoud, vermeld in art. 29 der wet van 31 mei 2,824, vrijdom van zegel en registratie te verleenen voor de volgende door de plaatselijke besturen afgegeven wordende verklaringen, als: *a.* dat men in staat is zijne betrekkingen, welke zich in militairen dienst bevinden, en in de hospitalen opgenomen zijn, ten zijnen laste behoorlijk te verpleegen; *b.* dat de tegenwoordigheid van een militair, die elders in garnizoen ligt of gekantonneerd is, vereischt wordt, ter plaatse van zijne betrekkingen, hetzij om familiezaken, overlijden, als anderszins, en *c.* dat er binnen de gemeente onder de ingezetenen geene aanstekende ziekte heerscht, hoedanige verklaringen met den naam van gezondheids-passen bestempeld worden.

— In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van donderdag zijn gelezen en goedgekeurd de aanteekeningen van het verhandelde in de comité's generaal van den 4 en 5 dezer. Daaruit blijkt; dat in het comité van den 4, ten gevolge der op den 2 dezer ontvangen mededeelingen, door eenige leden hun gevoelen omtrent de staathuishoudige aangelegenheden des rijks is ontwikkeld; waarop door den minister van buitenlandsche zaken, mede in de vergadering tegenwoordig, mondelinge inlichtingen deswege zijn gegeven, waarmede de vergadering over het algemeen genoegen heeft genomen; zijnde het geheim aan de leden opgelegd, zoo omtrent de genitte gevoelens, als van den minister bekomen inlichtingen, en dat in het comité van den 5 dezer verschillende bedenkingen over de oorspronkelijke redactie der aanteekeningen van den vorigen dag gemaakt zijn, ten gevolge waarvan deze met eene meerderheid van 42 tegen 2 stemmen is afgestemd, en de nieuwe redactie met een gelijk aantal stemmen is aangenomen, hebbende de heer *van Sytzama* doen aanteekenen, dat hij zich met de veranderde lezing niet had vereenigd.

De heer *Quintus* heeft, namens de commissie tot de petitien twee rapporten uitgebragt, als: ten 1, op het rekest van *Carel Pregraak* c. s., te zamen 14 kastenmakers, wonende te Amsterdam, die de aanneming der wet op de buitenlandsche producten verlangen, waarbij de van buitenlands ingevoerd wordende meubelen aan een inkomend regt van 20 pCt. worden onderworpen; en ten 2, op het verzoekschrift van *van der Laan* en 28 andere ingezetenen van de gemeente Loppersum, 't Zand en Stedum, in de provincie Groningen, houdende bedenkingen op het ontwerp van wet, betreffende den accijns op het gemaal. Deze verzoekschriften zullen ter griffie worden nedergelegd, en het laatste rapport worden gedrukt en rondgedeeld, waarna de zitting zonder bepaald adjournement is gescheiden.

— Van het vertrek van den heer *Dedel* naar London heeft men nog niets vernomen; sedert eenige dagen is het gerucht in omloop dat lord *Palmerston* zoude weigeren in nieuwe onderhandeling te treden, wanneer onze ambassadeur niet de vereischte volmagt bezat, om een definitief tractaat te sluiten.

— Wij vernemen dat in den nacht, van den 5 op den 6 dezer den zoogenaamde Groenendijk, bij Ravenstein, (Noord-Braband) wederom feitelijk en gewapenderhand is door gesteken.

— Berigten uit Konstantinopel, van den 15 februarij, met buiten gewone gelegenheid ontvangen, behelzende de stellige tijding, dat de wapenstilstand tusschen de Porte en *Ibrahim*-pacha gesloten en reeds door den Sultan geratificeerd is. De ratificatie van *Mehemed Ali* denkt men dat nu ook gereedelijk zal volgen. Daar door is een groote stap tot eene volledige schikking gedaan, en men rekent reeds met volkomene zekerheid op dezelve.

— Te Frederichshaven (Stutgard) en in den omtrek is den 27 februarij, 's ochtends om 3 uren en 28 minuten, eene aardbeving gevoeld. Dezelve duurde verscheidene secoliden, en de schokken, die vrij sterk waren, gingen van het zuiden naar het noorden. Vele menschen werden uit den slaap gewekt, eenige sprongen zelfs van schrik uit het bed. Sedert den 26 februarij was de zuidewind in het gebergte; in den avond van dien dag drong dezelve door het Rijndal over het bovenste gedeelte van de Bodenzee, waarna dit meer, bij volledige windstilte, den ganschen nacht tot op den middag van den 27 in hooge golven van het zuiden naar het noorden gedreven werd.

IERLAND.

(*Eerste vervolg.*)

De iersche landman heeft van deze kerken afgezien, die zijne voorvaderen gesticht hebben, en die hij gedwongen wordt te onderhouden, zonder daarin eenen voet te willen zetten; ja, hij heeft deze ontwijde kerken verlaten, die hij slechts noemt met den geschandvlekten naam van Engelsche kerken noemt, terwijl hij boven dezelve zijne met riet bedekte hutten en donkere kamers, achter de stedelijke huizen verkiest, alwaar priesters, arm gelijk hij, de heilige mysterien van den ouden godsdienst van het land verrigten. — Maar hoezeer ook van alles beroofd zijnde, wat zijne voorvaderen bezeten, gesticht en bemind hebben, den grond bearbeidende, dien zij ontgonnen, en die de vreemdelingen ontroofd en geplunderd hebben, en menigmaal zich genoodzaakt vindende, om eenen doorluchtigen naam vaarwel te zeggen, ten einde denzelven niet door de beloeften te verduisteren, zoo had de brave iersche landman eene bijzondere genegenheid behouden, die dwingelandij niet konde bereiken, een eigendom dat hem niemand betwistte, te weten, *voor zyn kerkhof;* deze hem dierbare plaats, alwaar sedert eenen onheugelijken tijd, de vaderen van zijn geslacht en de eerste martelaren van het geloof rusten. En dit deed hem ook het gewigt zijner slavernij minder gevoelen, door de troostvolle en opbeurende gedachte, dat hij weldra aan gene zijde den rand van het graf zoude vinden, tot aan den grooten dag van herstelling en van regtvaardigheid. Wel nu die droevige band, die laatste band, die hem aan zijnen geboortegrond kluisterde, is verbroken geworden. Vermits eene nog voor weinig tijde uitgekomene bill, die op de voordragt van doctor *Magie*, anglikaansche aartsbisschop van Dublin, heeft beslist, dat de kerkhoven, het lot der parochiale kerk zouden volgen, en gevolglijk het eigendom der protestantsche congregatie moeten worden; en dat de katholijken *niet met de plegtigheden van hunnen godsdienst kunnen begraven worden*, dan na alvoreps de vergunning van den *anglikaanschen pastoor* verkregen te hebben, en die de katholijke priester hem moet komen verzoeken. Niets echter kan de inpopulariteit van dien maatregel uitdrukken, en het is ook daarom, dat die plegtigheden weinig meer voorvallen, want zoo zeide mij eens een oude Ier: »Onze vaders »(zoo noemen zij eerbiedigljk hunne priesters) onze vaders »kennen hunne regten; men kan hun die ontnemen, maar zij »zullen die niet gaan bedelen.«

Het klein getal der anglikaansche geloovigen, dat zich in iedere parochie bevindt, is somtijds oorzaak geweest, dat de bisschoppen (der gevestigde Kerk) twee en ook wel drie pastorijen aan eenen eenigen persoon hebben overgelaten, die aldus zijne inkomsten twee en driemalen verdubbelt en zijn bestuur over eene groote uitgestrektheid voert. De volgende trek heeft men mij van zoo eene geëxtendeerde pastorij verhaald: zeker *Butler*, die apothekar en gunsteling van den laatsten bisschop van Ossory was, werd door zijnen eerwaarden patroon gedreven, om de heilige orden te aanvaarden, en hem van dien prelaat een beneficie verkregen, dat uit verscheidene vereenigde parochien was zamengesteld en hetwelk drie duizend pond sterl. (zes en dertig duizend gulden) opbragt, hebbende twee en dertig mijlen (vijftien uren) in de lengte. De tegenwoordige bisschop, zijn pastoraal bezoek doende, was over dit buitengewoon gunstbewijs getroffen, en zeide tot den apothekar: mijn lieve heer *Butler*, gij hebt een schoon beneficie, twee en dertig uren lang; het is een weinig te veel uitgestrekt! — Och, milord! antwoordde de verwaarde apothekar, indien het ook twee en dertig uren breed was, zoude het juist daarom, nog beter zijn.

Boven deze ondergeschikte geestelijkheid, die door hare eigene constitutie genoodzaakt is, om plunderend, opgezind en onderdrukkend te wezen, verheft zich eene prelatuur, die nog door meer monsterachtige rijkdommen is begiftigd. Zoo heeft de lord-primaat van Ierland, de aartsbisschop van Armagh driemaal honderd duizend gulden jaarlijks inkomen; en indien bij de pachten van zijne verhuurde goederen konde vermeerderen,

zoo zoude hij ruim anderhalf millioenen als inkomsten genieten.

De armste der iersche bisschoppen, die van Killaloe, zegt, dat hij slechts vijftig duizend gulden 's jaars te verteren heeft. Dat men ons hier niet zegge, dat de geestelijkheid van Spanje hen evenaart en nog overtreft, om dien rijkdom te verbloemen; want wij zullen steeds tegenwerpen, dat de staat van zaken zeer verschillend is; terwijl wij alhier bij herhaling aanmerken, dat de geestelijkheid in Spanje de uitstekende hoedanigheid heeft, van nationaal te zijn, onder het volk geboren te wezen, en onder hen in liefde en gemeenschap te leven; terwijl men in Ierland alles rooft en plundert en daarbij nog vreemd aan het volk is.

En wat eindelijk nog de overmaat aan die reeks van misbruiken en mishandelingen geeft, is het erfregt dier geestelijkheid.

Dit is een misbruik, waarvan de katholijke Kerk zuiver gebleven is, dank zij de ongehuwde staat, zelfs in den tijd van de grootste verbastering.

Maar de anglicaansche priester en vooral de anglicaansche bisschop, met reden oordeelende, dat er geen voordeeliger en gemakkelijker beroep is, dan het priesterschap; voor het talrijke kroost, die den vrede van zijn huisgezin verfraait, is natuurlijk genegen, om daartoe al zijne zonen te bestemmen, die alzoo de erfenis der afpersingen hunner vaderen genieten, met het voorregt, om gedurende geheel hun leven hetzelfde te doen.

Het zou moeijelijk wezen, om te beseffen, tot welk punt het bisschoppelijk nepotismus gedreven wordt. Ik zal niets melden van de twaalf kinderen van den aartsbisschop *Magie*, omdat ik niet naauwkeurig de rekening zijner vaderlijke bedeelingen weet, maar ik kan niet met stilzwijgen voorbijgaan de zes kinderen van den bisschop van Cork, waaruit vier zoons met de schoonste posten van dit diocese voorzien zijn, terwijl twee dochters met kerkbedienaren zijn gehuwd, aan welke zij groote bruidschatten van beneficien gegeven hebben.

Zoodanig is de geestelijkheid, die hare tenten in het midden van bijna zes millioenen katholijken, in een eiland is komen opslaan, dat voormaals het heilige land was, alwaar het arme en beroofde christendom zich in de 6de eeuw verschool, om er naderhand met de verrichting der beschaving dezer wereld, uit te voorschijn te treden.

Ten zijde van deze legale kerk-bedienaren, verheft zich met stalelijkheid eene verheven geestelijkheid, die eerbied en liefde inboezemt; wier aanwezen alleen, een ongelukkig volk troost verschaft in zijnen ellende, die aan de ketterij slechts eenen onmetenen rijkdom heeft gelaten; eene vlek, die de vreemde vernedering, wegens haar onvermogen doet blozen, alleen omdat dezelve voor God gezworen heeft, om arm en vrij te wezen.

Ja, vrijheid! armoede! deze waren de kreten, die de priesters van het Oude Verbond Gode aanhieven, toen de dageraad eener verlossing, welke drie honderd jaren geduurd heeft, aanbrak en zij zich met hun getrouw volk in de moerassen en wildernissen van Ierland geworpen zagen. Toen begrepen zij, welke zending de hemel hun voorbehield. Zij ontvingen dezelve met eene heilige en plegtige dankerkentenis, en zij zijn die ook met eene onderhoudbare getrouwheid nagekomen.

Zij begrepen, dat, om het geloof in dat eiland te bewaren, alwaar het belachelijk, machtbaar en zoo schitterende was geweest, hunne taak daagheenen leidde, om van het geloof, het leven en de eenigste toevlugt van het overwonnen en tot slaaf gemaakte volk, te worden. Zij begrepen, dat, om hetzelve in hunne harten te doen worden, zij hun getrouw volk eene brandende liefde voor de vrijheid en voor hun volksbestaan moesten inboezemen, en daarmede aan elkander strengelen. Dit alles deden zij. Zij begrepen, zonder dat zij, om vereeniging tusschen hen en het volk te doen bestaan, arm en bloot moesten worden, even gelijk het volk; ook zij werden het *teeken van Jesus, die uit eene huis geboren werd*. De overwinnaar smeekte hun, om voor haar in de rijke en prachtige kathedrale kerken te blijven, alwaar de eerste hunner voorgangeren rustte, maar zij verlieten die met eerbiedwaardigheid. Zij vervolgden hem met lankmoedigheid, en wilden hun nog het stukje broods ontrooven, dat de armen met hen deelde; zij leden honger en bleven. Toen zij hunne ellende zagen, *bedoelden zij eene legale belooning uit voor den afval*. Maar niet kan dit belooning vragen. Zij sloten hunne seminarien en handelden als professoren; zij lieten zich toen in vreemde landen, ontelwijzen, en kwamen weder terug, om hunne broeders onderricht te geven. Zij geboden hun op doodstraf eenen eed op te doen; zij weigerden het en stierven. Toen stroomden zij hun hoofd op prijs, verooordeelden de priesters, die inwendig kwamen, om gehangen, en diegenen, die uit hunne ballingschap mogten terug komen, om gevaarendeeld te worden. Zij zegenden huwelijken in, kwamen in hun land terug en stierven.

Wanhopende om door hare vervolging en halsstraffen te zegevieren, nam zij de toevlugt tot de legale vinnerij; nu bood zij *eene som* aan, *indien* men haren hernieuwden haar aanbod tot *driemaal toe*. Ter verbazing verwierpen zij dit aanbod met verachting. Steeds arm en alleen arm, wisten zij zich vrij van alle aanraking met de engelsche beschaving te bewaren, die met de katholijke religie geboren, en tegen hare moeder opgestaan was.

(*Het vervolg hierna.*)

---

12. *** Heden overleed alhier in den ouderdom van 71 jaren, na voorzien te zijn geweest van de H.H. Sacramenten onzer Moeder de Heilige Kerk, mijn waarde oudste Zoon *JOHANNES GODEFRIEDUS HEEREN*.

Van dit voor mij en de mijnen zoo smartelijk verlies kennis gevende, verzoeke ik van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

's Hertogenbosch,
den 7 Maart 1833. W. J. HEEREN.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

13. *** De Boekhandelaar *J. R. VAN ROSSUM*, te *Utrecht*, heeft aan zijne voornaamste Correspondenten verzonden:

Ter nagedachtenis van den Hoogwaardigsten Heer G. VAN NOOY, in leven Aartspriester van *Utrecht*, en Pastoor te *Maarssen*, oud Vice-Superior der Nederlandsche Zending, door J. G. DE SACHTLEBEN BROEK. Prijs 50 Cents.

BEKENDMAKINGEN.

14. *** De Notaris *P. GELPKE*, residerende te *Dinther*, zal voor de erfgenamen van wijlen FRANCIS VAN DEN BOOGERD te *Nistelrode*, op Woensdag den 20 Maart 1833 aldaar verkoopen 9 Perceelen TEELWEI- en HOOILAND, gelegen te *Nistelrode*, waaronder een Perceel HOOILAND, gelegen onder *Maren*, bij het Wild.

Mitsgaders een HUIS, bij de Kerk te *Nistelrode*, waarin met veel bering Winkel en Tapperij wordt uitgeoefend.

Acht dagen te voren zal de inzetting plaats hebben.

---

15. *** Daar de Ondergeteekende heeft geannonceerd op den 19 Februarij 1833, dat hij zijn Bureau heeft gevestigd op de Kolveniers-Burgwal, N°. 81, der stad *Amsterdam*, tot het bezorgen van PAARDEN-VERVANGERS voor de [illegible] en Schutterij, alsmede te bevragen is bij VAN DER BREKEL, aan de Vughterpoort, zoo maakt hij het publiek bekend, dat hij thans zijn bureau heeft gevestigd bij *A. ROBBEN*, Logementhouder in de vier Heemskinderen, in de Vugterstraat, te *'s Bosch*.

's Bosch, den 8 Maart 1833.

A. SAUVEPLANNE en *Zoon*.

---

16. *** De persoon van *WILLEM HENDRIKSE VAN TRICHT*, Onderwijzer op de Bladuwe Suis, bij de Zwaluwe, Provincie Noord-Brabant, die op den 18 Januarij 1833, op suspicie is in hechtenis genomen, is op den 1 Maart daaraanvolgende in zijne eer en volle regten hersteld.

---

17. *** Men verlangt, op zeer aannemelijke conditien, in eenen Apotheek, Droogist- en Verw-Winkel eenen LEERLING.

Adres met franco brieven, onder de letters *Az.*, bij de Drukkers dezer.

PRIJS DER BEURSEFFECTEN.

AMSTERDAM, *den 9 Maart.*

					gebl.
NEDERL.	Werkel. Schuld. . . .	à 2½ pCt.	46	á 46⅛	46⅛
———	Uitgestelde schuld		1⅛	á 1¾	1¾
———	Kansbiljetten.	f	19	á 19¼	19¼
———	Recepis., geldl. 1830,	à 5 pCt.	97¾	à 97¾	97¼
———	Schatk. bilj., groote,	» 6 »	100²/₄	à 101	100⅞
———	Vrijwillige Geldleening.	» 6 »	101	à 101¾	101⅝
———	Nieuwe Idem 1832 . .	» 5 »	84¾	à 85¼	85
———	Amortisatie-Syndikaat.	» 4½ »	77¼	à 78¼	77½
———	Dito, dito	» 3½ »	62	à 62¾	62⅛
———	Handel-Maatschappij .	» 4½ »	86¾	à 87¼	86⅞
FRANKRIJK.	Ins. op het gr. boek	» 3 »	79¼	à 79¾	79⅝
RUSLAND	Bij *Hope* en C. . . .	» 5 »	97¼	à 97¾	97½
———	Bij dezelfde 1828 en 29	» 5 »	98¼	à 98¼	98⅛
SPANJE	Cert. Amsterdam.	» 5 »	65¾	à 67	66⅛
———	dezelfde.	» 3 »	42⅝	à 44¼	43¾

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gebr. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.